

Účetní informace státu se využívají málo. Klíčem je vzdělávání a zjednodušení

7.4.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Účetní informace státu se v praxi využívají jen omezeně a účetní výkaznictví může být zjednodušeno. Uvedli to autoři společné zprávy Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) a Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické (VŠE), kterou dnes představili na odborné konferenci o využívání účetních informací státu. Odborníci se zároveň shodli, že klíčem ke zlepšení je vzdělávání - jak na straně těch, kteří účetnictví zpracovávají, tak i jeho uživatelů. Za důležité považují také větší využívání účetních informací při řízení veřejných financí.

Zpráva ukazuje, že účetní data státu systematicky využívá jen omezený okruh institucí, a to zejména pro makroekonomické a statistické účely. V ostatních případech se s nimi pracuje spíše nahodile nebo jen pro specifické potřeby. Autoři zároveň upozornili, že některé části účetních výkazů jsou pro uživatele obtížně srozumitelné a v praxi jen velmi málo využívané.

„Účetnictví státu je informační dálnice. Je dobrá a robustní - tak proč jezdit po okreskách?“ uvedl k tématu nedostatečného využívání účetních informací státu Luboš Rokos, ředitel odboru finančního auditu NKÚ.

Na konferenci zaznělo, že právě v této oblasti se již připravují změny. Vrchní ředitel sekce finančního řízení a auditu Ministerstva financí Jiří Fojtík uvedl, že od roku 2026 došlo ke zrušení povinnosti sestavovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Další úpravy se připravují i u dalších částí účetních výkazů s cílem zvýšit jejich přehlednost a využitelnost.

Zástupce Ministerstva financí zároveň uvedl, že do budoucna by bylo možné uvažovat i o změně organizace účetnictví státu. V současnosti vede účetnictví více než 17 tisíc účetních jednotek, přičemž jednou z možností je větší centralizace, kdy by účetní služby určité skupiny jednotek zajišťovalo jedno pracoviště s dostatečným odborným zázemím.

Na konferenci vystoupili také zástupci Českého statistického úřadu Helena Houžvičková a Petr Musil ze sekce makroekonomických statistik. Ti ocenili přínos NKÚ: „Činnost Nejvyššího kontrolního úřadu významně přispívá ke zvýšení kvality a spolehlivosti vládní EDP statistiky. Velmi oceňujeme, že jsou finanční audity vládních institucí prováděny průběžně - přispívá to ke zvýšené kvalitě předávaných dat.“

V anketním hlasování se účastníci shodli, že klíčovou rolí pro lepší využívání účetních informací státu hraje vzdělávání - jak na straně těch, kteří účetnictví zpracovávají, tak i jeho uživatelů. Za důležitá témata v této oblasti považují například zjednodušení výkaznictví státu nebo využívání těchto informací i v rozpočtovém procesu.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/ucetni-informace-statu-se-vyuzivaji-malo-klicem-je-v-zdelavani-a-zjednoduseni-id15556>